

Utætheden

»Vi vinder – hvis I vil, og hvis I vil, står jeres organisation bag jer«

OK-forlig 2010

NEJ

Rør og Blik København

2/2010 Marts

Det historiske hjørne

Karl lagde grunden

Karl Marx havde set det komme. Samme Karl havde også udtænkt skaktrækket, hvormed arbejderne kunne beskytte og fremme deres interesser under den frembrusende kapitalisme – og på sigt tilmed også sætte den skakmat. »Proletarer i alle lande, forener eder« lød hans anbefaling, som stod at læse i Det Kommunistiske Manifest fra 1848.

Det tog nogle år, inden budskabet trængte ind. Hurtigst opfattende var arbejderne i de mest industrialiserende lande. Til dem hørte Danmark dengang ikke. Først i 1870 – med et tiårs forsinkelse – blev der oprettet en dansk afdeling af Den Internationale Arbejderforening.

På den faglige front fulgte gennembruddet hurtigt efter. 16. oktober 1871 blev i Danmark de første faglige sektioner under Den Internationale Arbejderforening dannet. Der var fra starten sektioner for snedkere, murere, tømrere, skræddere, smede, mekanikere og cigarmagere, men ikke nogen for blikkenslagere. Den kom først til verden 15. august 1873, fik navnet Blikkenslagerfagforeningen af 1873 og var et rent københavnsk foretagende.

Få uger efter den stiftende generalforsamling havde to ud af tre københavnske blikkenslagere meldt sig i fagforeningen. Imponerende, og den nye forenings første formand, P. Nielsen, var da også fortrøstningsfuld.

»Denne forening«, udtalte han, »har en stor betydning, nemlig den at tilvejebringe en enighed mellem samtlige svende, som ikke kan rokkes, men immer bliver stærkere og broderligere,

jo mere vi kommer sammen og lærer hinanden at kende«.

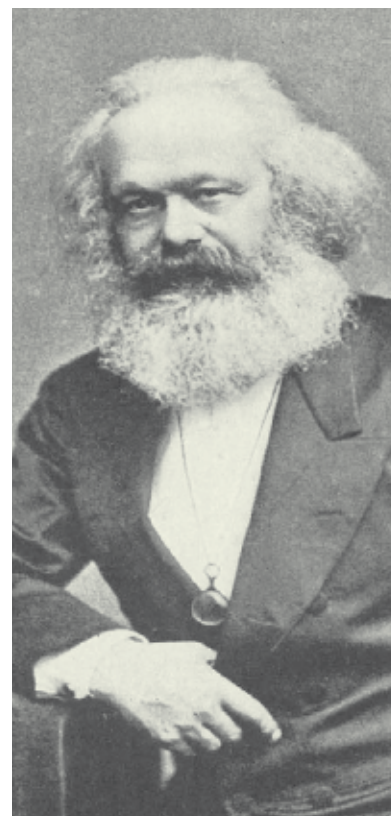
Blandt opgaverne, man gav sig af med, var – ud over en række fagforenings-klassikere som kampen for bedre løn og kortere arbejdstid – et stort skolingsprojekt.

Professor Jens Engberg noterer i jubilæumsskriftet. 'Bliktude': »Rent bortset fra undervisningen i opmåling og udregning var den ny fagforening engageret i et kæmpemæssigt voksenpædagogisk arbejde. Af de udisciplinerede, individualistiske og forenings-uvante blikkenslagere skulle der komme trænedede, brugbare fagforeningsmedlemmer«.

Blikkenslagerfagforeningen af 1873 opførte sig fra starten ret sekterisk. Man ville ikke være med i den fælles strejkekasse med de øvrige københavnske fagforeninger, ville ej heller deltage i udgivelsen af bladet Socialisten og holdt sig i de første år også uden for Centralstyrelsen, forløberen for det nuværende LO. Den officielle begrundelse var, at man ikke havde råd til at være med.

Jens Engbergs mener at have bud på en bedre forklaring: »Uviljen mod et for fast engagement med folk fra andre fag bundede nok især i, at blikkenslagerne prioriterede deres egen fagforening højest og – fagstolte som de var – så med en del skepsis på, hvad nu folkene af de andre fag hittede på«.

Tanken om etablering af et landsdækkende fagforbund for blikkenslagere dukkede første gang op i 1887, men der skulle komme til at gå tre år med

Karl Marx (1818 - 1883). Videnskabsmand, tænker, inspirator og organisator.

diverse obstruktionsforsøg, inden forbundet blev en realitet i 1890. De københavnske modstandere slog blandt andet på, at provinsens blikkenslagere var uvidende, særlig med hensyn til fagforeninger, og at det, når man nu alligevel var i gang, ville være bedre med et forbund for hele Skandinavien. Sagen blev lagt til side i et udvalg, men det endte dog med, at man rettede sig Karl Marx' opfordring til arbejderne om at forene sig.

Blikkenslagerforbundet i Danmark blev stiftet 24. august 1890.

Utætheden

39. årgang nr. 2, marts 2010

Ucensureret blad udgivet af

Rør og Blikkenslagernes

Fagforening af 1873

Lygten 10, 2400 NV

Telefon: 3583 2422

Telefax: 3583 2421

E-mail: kbh@blikroer.dk

Hjemmeside: www.rorogblik.dk

Ansvarshavende redaktør:

Bjarne G. Petersen

E-mail: bgp@blikroer.dk

Redaktion:

Journalist Ivan Enoksen (DJ)

E-mail: ive@blikroer.dk

Oplag: 3500

Tryk: Rosenberg Bogtryk i Ballerup

Afleveret til postvæsenet:

24. marts 2010

Deadline for næste nummer:

17. maj 2010

OK 2010

For mager, for defensiv, som ny to-årig aftale betragtet bare ikke god nok.

Derfor anbefaler en enig bestyrelse for Rør og Blik København sine medlemmer at stemme nej til det overenskomstforlig, som 8. marts blev indgået med arbejdsgiverne i Tekniq.

På billedet ses de to forhandlingsdelegationer strække ben før den afgørende runde.

LEDER

Bedre tider kommer ikke af sig selv

– Foren kræfter, ideer og aktiviteter på tværs af fag og brugere – vent ikke på bedre tider, skab dem!

Sådan slutter Byggefagenes Samvirke København sin udtalelse fra årsmødet den 16. marts. Faktisk en ret god parole: 'Vent ikke på bedre tider, skab dem.'

For den historiske erfaring er jo, at det var, når arbejderbevægelsen selv tog affære, at samfundet begav sig fremad – økonomisk såvel som socialt, kulturelt og demokratisk. Det var ikke, netop ikke de Konservatives grosserere og især ikke Venstres gårdmænd, som ville den vej. Det var det ikke i 20. århundrede og det er det heller ikke i det 21.

Så at vente på, at en regering bestående af netop Venstre og Konservative løser en stadig mere omfattende og dybtgående krise på en for almindelige lønmodtagere hensynsfuld måde, er – rent ud sagt – spild af tid. Kostbar tid.

Store ting står nemlig på spil. Overenskomster, der står respekt om, en arbejdsmarkeds-model, som har sine svagheder, men på mange planer er velfungerende, og et velfærdssamfund, som bygger på nogle ret flotte idealer. For eksempel det, at de bredeste skuldre skal bære de største byrder.

Det er menneskeligt forståeligt, at polske arbejdere synes, at en løn på op til 112 kroner i timen i Danmark er fin, når de derhjemme har været vant til af få 24 kroner. (Se artiklen 'En dag i sikkerhedens tjeneste' på side 16-18). Så nej, det er ikke det enkelte medlem af den udenlandske arbejdsstyrke i Danmark, vi skal bekæmpe. Det er de bagmænd, som bruger de udenlandske arbejdere som murbrækkere for deres eget formål, som er et regelfrit arbejdsmarked, hvor de kan skalte og valte. Og hvor deres skalten og valten uafvendeligt fører til social dumping. Det vil blandt andet sige generelt lavere lønninger, større arbejdsløshed og en fremmedgørelse over for faglig organisering – og dermed en svækkelse af fagbevægelsen.

Derfor var overenskomstkravet om indførelse af kædeansvar i relationen mellem hoved- og underentreprenører så rigtigt, og derfor er skuffelsen over, at det ikke blev indført så stor, at vi i Rør og Blik København ikke kan anbefale medlemmer at stemme til ja til det indgåede forlig.

Til forsvar for forliget anføres, at tiderne er ugunstige, og at det kunne være gået meget værre. Men er det godt nok, når situationen kalder på en offensiv fagbevægelse? Jeg er klar over, at det er lettere i en parole at sige 'skab' end det er faktisk at skabe. Men faktum er dog, at der ikke er andre til at gøre dårlige tider bedre for almindelige mennesker, end almindelige mennesker, som forener deres kræfter, ideer og aktiviteter.

Dette nummer af Utætheden er det sidste før 1. maj. Derfor: God 1. maj til alle. Husk arrangementet i Byggefagenes Hus. Vi starter kl. 09.00 og afgår i samlet trop mod Fælledparken – sammen med malerne og andre bygningshåndværkere – kl. 11.30. Samligspunkt i Fælledparken er ved Stilladsklubbens tårn på pladsen foran 3 F's telt.

Bjarne G. Petersen, formand for Rør og Blik, København

Søndag den 7. marts kl. 16.15 i Tekniqs hovedkvarter på Paul Bergsøes Vej i Glostrup: Forbundsformand Max Meyer og forbunds næstformand Henrik W. Petersen orienterer forhandlingsudvalget om tingenes øjeblikkelige tilstand.

OK-forlig efter 24 timers forhandling

Aftalen mellem Tekniq og Blik- og Rørarbejderforbundet sendes til urafstemning. Rør og Blik København anbefaler medlemmerne at stemme nej.

■ **OK 2010** – Der er enkelte gode ting i forliget, men sammenlagt er det for dårligt. Det er således usikkert, om satsforhøjelserne er store nok til at garantere medlemmernes realløn. Desuden synes vi, at det værn mod social dumping, man har aftalt, er for svagt. En enig bestyrelse anbefaler derfor, at der stemmes nej til forliget, siger formanden for Rør og Blik i København, Bjarne G. Petersen.

Han understreger samtidig, at der i nej-anbefalingen ikke ligger nogen kritik af den indsats, Blik- og Rørarbejderforbundets forhandlere har ydet.

– Det er svært, når man forhandler som en af de sidste i rækken, og lettere bliver det ikke af, at stort set alle andre allerede har indgået forlig, når man omsider kommer til bordet. Jeg vil – set i det lys – godt anerkende, at forhandlere

har fået relativt meget ud af den smule, der var at gøre godt med. Problemet er bare, at resultatet samlet set ikke er godt nok. Det er lidt ligesom med fodbold: Det er ikke nok at spille pænt, det er målene, der tæller, siger Bjarne G. Petersen om forliget, der efter næsten 24 timers uafbrudte forhandlinger i Tekniqs hovedsæde på Poul Bergsøes Vej i Glostrup blev underskrevet ved 16-tiden på kvindernes kampdag den 8. marts.

Hovedbestyrelsens flertal: Stem ja!

Dagen efter – tirsdag den 9. marts – nåede et flertal i Blik- og Rørarbejderforbundets hovedbestyrelse frem til den modsatte konklusion af Rør og Bliks, nemlig at resultatet var så godt, at hovedbestyrelsen måtte anbefale medlemmerne at stemme for det.

Flertallet bestod af alle andre medlemmer end de seks tilstedeværende repræsentanter fra Rør og Blik København. Det vil sige, at flertallet var på 18-6. Med tilsvarende stemmetal anbefalede hovedbestyrelsen i øvrigt også de forlig, som er indgået på industriområdet og med Dansk Smedemesterforening.

Hvornår forligene sendes til afstem-

ning, er i skrivende stund usikkert. Hvis sædvane følges, satser forligsmand Asbjørn Jensen på en samtidig afstemning for hele LO-området, og han vil vente med at sætte den i gang, indtil alle organisationer enten selv er nået i mål eller han har fremsat et mæglingsforslag.

Arbejdsgiverne er 'meget tilfredse'

Mens der i Blik- og Rørarbejderforbundets hovedbestyrelse trods alt er delte meninger om, hvor godt forliget er, synes vurderingen hos arbejdsgiverne i Tekniq at være fuldtønt positiv.

Tekniqs administrerende direktør, Niels Jørgen Hansen, der selv deltog i forhandlingerne, udtaler på www.tekniq.dk:

»Vi er meget tilfredse med det opnåede resultat. Den økonomiske situation har betydet, at vi hele tiden har været bevidste om, at det ville blive vanskeligt at komme frem til et resultat. Men vi har sikret en overenskomstfornyelse, som holder sig inden for en økonomisk ramme, der gør, at virksomhederne selv får mulighed for at tilpasse lønomkostningerne til deres indtjening«.

Derfor nej til forliget

HENRIK JUUL RASMUSSEN

Rør og Bliks bestyrelse,
HB-medlem og tillidsmand hos
L&H Rørbyg

– Jeg stemmer nej.

Hvorfor?

– Primært, fordi forliget intet indeholder, som forbedrer mine arbejdsbetingelser som tillidsmand. Og det er der i disse krisetider ellers hårdt brug for. Udmeldinger fra forbundet tyder på, at man derfra forventer af os tillidsmænd ude i virksomhederne, at vi rager kastanjerne ud af ilden ved de lokale lønforhandlinger, men jeg synes ikke, at man har givet mig værktøjerne til det.

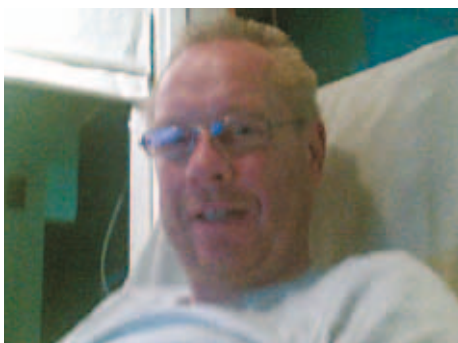
LAU JENSEN

Rør og Bliks bestyrelse, HB-medlem
og ansat hos Carl Christensen & Co

– Jeg stemmer nej.

Hvorfor?

– Resultatet er for magert. Jeg er godt klar over, at vores forhandlere har kæmpet bravt og også er kommet igennem med nogle småforbedringer, men forliget er for dårligt til, at jeg kan få mig selv til at stemme ja eller anbefale andre at gøre det.

MOGENS JOHANSEN

Rør og Bliks bestyrelse
og tillidsmand hos YIT
(Monies & Andersen)

– Jeg stemmer nej

Hvorfor?

– Der er da gode ting i forliget, blandt andet indførelse af mentorordning for lærlinge, men samlet set er der alt for lidt fremdrift i det. Det ville have været hjælpsomt for os, der skal forhandle løn lokalt, hvis minimumsbetalingen var blevet forhøjet betydeligt mere, og så synes jeg, at der er for meget 'bør' og 'måske' i de aftalte foranstaltninger mod social dumping.

MARTIN JACOBSEN

Rør og Bliks bestyrelse,
HB-medlem og ansat hos
NCC Danmark

– Jeg stemmer nej

Hvorfor?

– Jeg havde håbet på et opgør med bestemmelsen om, at man i lokalaftaler kan underbyde overenskomstens bestemmelser. Det opgør kom ikke, så jeg vil som svend stadig stå mellem en arbejdsgiver, som presser på for at slippe billigere, og nogle

kolleger, som frygter at miste deres arbejde og derfor er til at presse.

JØRGEN HANSEN

Rør og Bliks bestyrelse
og ansat hos Poul Christensen

– Jeg stemmer nej, helt klart.

Hvorfor?

– Lærlingene har udsigt til en række forbedringer, og det er godt, men det kan for mig ikke opveje alt det andet, som ikke er ret godt. Det er blandt andet løn- og prisløstestigningerne, som er så minimale, at vi skal være heldige at komme ud af overenskomstperioden med 0-løsning. Jeg er bange for, at det i stedet ender med en minus-løsning, og jeg kan ikke stemme for en overenskomst, som betyder, at vi skal betale penge for at gå på arbejde.

JOHN ANTONSEN

faglig sekretær (rør) og medlem
af Rør og Bliks bestyrelse

– Jeg stemmer nej.

Hvorfor?

– Når Tekniqs direktør Niels Jørgen Hansen udtaler, at han ikke bare er tilfreds, men *meget* tilfreds, og at virksomhederne

- nu får mulighed for at tilpasse lønomkostningerne til deres indtjening, så siger det mig, at der er et eller andet galt. Og det er der da også. Blandt andet synes jeg, at protokollatet om indsatsen mod social dumping er for svagt, og at satsforhøjelserne på prislisterne er klart for lave. Det er en god ting, at man får ret til sygeløn på et tidligere tidspunkt, men man lever trods alt ikke af sygdom.

ALLAN LEEGAARD

faglig sekretær (sikkerhed og miljø),
medlem af Rør og Bliks bestyrelse og
HB-medlem

– Jeg stemmer nej

Hvorfor?

– Jeg kan i forlignet ikke få øje på det værn om vores overenskomster og mod social dumping, som var vores vigtigste krav denne gang. Kædeansvaret er ikke indført, og jeg har ikke den store tiltro til, at de foranstaltninger, som skal sikre underentreprenørernes overholdelse af overenskomsterne, kommer til at virke i praksis. Afstanden mellem det, vi stillede krav om, og det vi – uanset at vores forhandlere har gjort et godt stykke arbejde – faktisk har opnået, er for stor til, at jeg kan stemme ja.

BJARNE G. PETERSEN

formand for Rør og Blik, HB-medlem
og medlem af forbundets
forretningsudvalg

– Jeg stemmer nej.

Hvorfor?

– Vi fik ikke, hvad vi kom efter! Overenskomstresultatet føles ligesom at ønske sig en habit og så få et par sokker, og selv om sokkerne er pæne, er det ikke helt nok.

Vi kom efter et værn mod social dumping og indførelse af kædeansvar, men fik ingen af delene. Vi fik reguleret nogen af satserne, fik forbedringer på enkelte andre områder, men i det store hele en meget billig overenskomst for arbejdsgiverne. Alt i alt ikke godt nok, så derfor anbefales at stemme nej til overenskomstresultatet.

PETER JENSEN

kasserer for Rør og Blik og
medlem af forbundets
hovedbestyrelse

– Jeg stemmer nej.

Hvorfor?

– De overordnede temaer i denne overenskomstfornyelse har været sikring af reallønnen og fuld overenskomstdækning på danske arbejdspladser. I stedet har vi fået de lønmæssigt magreste resultater i mands minde – og vigtigst: De værn og det værktøj, vi skal bruge

til at sikre ordnede forhold på vore arbejdspladser, såsom en kraftig forhøjet mindsteløn og et kædeansvar, der sikrer overenskomstmæssige forhold for alle, er ikke tilvejebragt.

Og hvor blev solidariteten af? Store grupper af organiserede danske lønmodtagere på HK-området har på grund af den urimelige 50 procents regel stadig ikke, i år 2010, ret til en overenskomst overhovedet.

Bjørn Rosenørn Due

faglig sekretær (blik og vvs) og
medlem af Rør og Bliks bestyrelse

– Jeg stemmer nej

Hvorfor?

– Jeg er bekendt med, at der blev forhandlet inden for en meget snæver ramme, men det er for mig ikke ensbetydende med, at man så også er nødt til at anbefale medlemmerne at stemme ja til slutresultatet. Man kan i stedet – og det er det, jeg gør – konstatere, at under de givne vilkår kunne der ikke opnås et acceptabelt resultat, selv om det skal siges, at vores forhandlere sådan set gjorde det meget godt.

Guldnåle

Guldnåle for 50 års medlemskab i 1. halvår 2010

Født	Navn	indm.dat
060340	Felix Jørgensen	20-09-59
070339	Bent Kuhn	01-02-60
100530	Max Asbjørn Nielsen	01-04-60
180440	Benny Gursø	30-06-60
180940	Poul Robert Weltz	20-02-60

Klubkonference 2010

Nej til fusion, ja til Rør og Blik

Københavnske blikkenslagere står vagt om deres selvstændighed. De har simpelthen svært ved at få øje på fordelene ved sammenslutning med andre fagforbund

Tømrerne og snedkerne i TIB forhandler sammenslutning med murerne og andre bygningsarbejdere i 3 F. Det har hos de øvrige byggefags-fagforeninger sat gang i overvejelser om, hvordan deres egen fremtid skal se ud. Skal man følge TIB's eksempel og søge mod 3 F, afsøge andre fusionsmuligheder eller leve videre som selvstændig organisation?

Stillet over for problemstillingen, tilkendegav deltagerne i 2010-udgaven af Rør og Bliks årlige klubkonference – et halvt hundrede tillidsfolk, sikkerhedsrepræsentanter og klubbestyrelsesmedlemmer – ret entydigt, at de foretrækker en fremtid i selvstændighed.

»Vi skal blive, hvor vi er, og forhandle for os selv«

»Vi skal være selvstændige så længe som muligt, men ikke være blinde«.

»Hellere være en mindre fagforening end f.eks. gå med i Teknisk Landsforbund, for hvad har vi fælles med dem?«.

Sådan lød tre af udsagnene fra et gruppearbejde, som ud over spørgsmålet 'hvilke muligheder er der?' også blev bedt om at konkretisere fordele og ulemper ved en eventuel sammenlægning med andre.

Fordele og ulemper

Som ulemper blev især anført, at en fusion vil føre til tab af selvstændighed.

»Vi bliver usynliggjort,« lød det fra en af de seks arbejdsgrupper.

Fra en anden hed det: »Går vi med i et større forbund, får vi ingen indflydelse«.

Den eneste fordel, som de seks grup-

per kunne komme op med, var, at det ved sympatiaktioner vil være godt, hvis man er flere.

Den samme gruppe, som ikke kunne se, hvad blikkenslagere har til fælles med folkene i Teknisk Landsforbund, havde mere fidus til Metal, hvis det endelig skal være.

»Vi har mere fælles med Metal. I sidste ende må det blive Metal i et bygningsforbund,« mente gruppen.

Alternativer

Formanden for Rør og Blik, Bjarne G. Petersen, vurderer, at deltagerne på årets klubkonference i holdningen til fusion eller ikke fusion er i overensstemmelse med det store medlemsflertal.

»Det er åbenbart, at man foretrækker, at vi fortsætter som en selvstændig faglig organisation. Men jeg hører også, at der er forståelse for, at vi forholder os til alternative muligheder – og får afklaret, hvad vi selv har af krav og ønsker, hvis vi

på et tidspunkt ser fordele i at søge ind i et fællesskab med andre,« siger Bjarne G. Petersen.

Et såkaldt organisationsstrukturudvalg er nedsat til at forestå denne afklaring. Udvalget, der som medlemmer har forbunds næstformand Henrik W. Petersen og en repræsentant for hver af de fire forretningsudvalgs kredse, herunder Bjarne G. Petersen, fremlægger resultatet af sine overvejelser for forbundets hovedbestyrelse i september.

En af de mindste

Blik- og Rørarbejderforbundet er med sine små 10.000 medlemmer det mindste af forbundene inden for bygge- og anlæg, mens der i LO-regi er fem forbund, som er mindre, nemlig Dansk Artist Forbund, Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund, Fængselsforbundet, Hærens Konstabel- og Korporalsforening samt Spillerforeningen, som er faglig forening for divisionsspillere i fodbold.

Løndumping virker: Reallønnen falder

Timelønnen steg med 43 øre i 2009. Så lidt har blikkenslagere og vvs'ere aldrig før fået ud af deres lokale lønforhandlinger. Konsekvensen er, at hyren var mindre værd i 2009 end året før. Reallønnen for de københavnske blikkenslagere og vvs'ere faldt med 0,3 procent.

■ **FAGLIGTE** Krisen og arbejdsløsheden får skylden for det reallønsfald, som satte ind i 2009, men spørgsmålet er, om det er den fulde og hele sandhed om nedturen.

I 1993 var arbejdsløsheden i vvs-branchen oppe på 17,5 procent, hvor den i 2009 lå på 6,9 procent. Selv med en arbejdsløshed, som var mere end dobbelt så høj, var man i 1993 dog ikke i nærheden af et reallønsfald. De lokale forhandlinger gav tværtimod fire gange så meget, som de gjorde sidste år. (Se tabel over udvikling i ledighed og timeløns-udvikling på side 10).

Men hvis det ikke alene er krisen og arbejdsløsheden, der er årsag til, at byggefagene i øjeblikket oplever negativ udvikling i reallønnen, hvad er det så, som – også – er på spil.

Fagbladet Utætheden har eftersøgt supplerende forklaringer.

Løntrykkeri

- I byggebranchen er der i løbet af de senere år kommet i hvert fald én væsentlig ny faktor til, og det er de udenlandske kolleger, som for flertallets vedkommende sælger deres arbejdskraft til stærkt nedsatte priser. Deres løntryk gør

Arkivfoto: Mark Knudsen/Monsun

Anders Olesen, formand for Byggefagenes Samvirke i København

det – selvfølgelig sammen med krisen og den stærkt stigende arbejdsløshed – klart sværere for andre at forhandle sig til bedre lønninger, siger Anders Olesen, som ud over at være formand for TIB (Træ-Industri-Byg) i København også står i spidsen for Byggefagenes Samvirke samme sted.

Gælder det for alle byggefag?

Sidst men ikke mindst skal vi have trukket de udenlandske kolleger ind i vores faglige fællesskaber

– Nogen fag er mere pressede af løntrykket fra de dårligt betalte udenlandske arbejdere end andre, men det har afsmittende virkning på alle. Det gælder også el- og vvs-branchen, uanset at man ikke er helt så udsatte, fordi arbejdet kræver autorisation. Det er dog at sove Tornerosesøvn af den grund at tro, at man kan holde sig fri af løntrykkeriets konsekvenser.

Hvad er svaret på problemet?

– Det er at få sat en stopper for den ulige konkurrence og de mange omgørelser af danske love og overenskomster, som foregår i øjeblikket. Konkret skal det ske ved, at der indføres såkaldt kædeansvar. Dernæst skal den overenskomstsmæssige grundløn hæves, så den

Fakta om lønudviklingen i 2009

Lønudvikling i hele landet

2008: 174,72 kroner i timen

2009: 175,15 kroner i timen

Gennemsnitlig lønstigning per time: 0,43 kroner (43 øre)

Lønudvikling i København

2008: 180,67 kroner i timen

2009: 182,39 kroner i timen (forbundets højeste)

Lønstigning: 1,72 kroner i timen

Lønspredning København 2009

Laveste timeløn: 153 kroner

Højeste timeløn: 209 kroner

Reallønsudvikling (efter korrektion for

1,3 procents inflation)

Lands gennemsnit: - 1,1 procent

København: - 0,3 procent

Kredse med positiv reallønsudvikling

Nordjylland: + 0,3 procent

Århus, Randers, Silkeborg: + 0,2 procent

Kredse med største reallønsfald

Syd- og Sønderjylland: - 2,9 procent

Nordsjælland: - 2,0 procent

Vestjylland: - 1,6 procent

Arkivfoto: Mark Knudsen/Morsun

i højere grad svarer til den faktiske løn i fagene. Og sidst men ikke mindst skal vi have trukket de udenlandske kolleger ind i vores faglige fællesskaber, siger Anders Olesen.

Massepsykose

Bjarne G. Petersen, formand for Rør og Blik, er enig med Anders Olesen i, at løntrykket fra underbetalte udenlandske arbejde kan være en af årsagerne til, at byggefagernes, herunder også vvs-områdets lønudvikling er gået i stå.

– Jeg synes dog, at det er svært at pege på lige nøjagtigt, hvor den nuværende krise adskiller sig fra den, byggefagene oplevede i 1990'ernes start. Der er selvfølgelig den forskel, at den nuværende i bund og grund er en finansiel krise, som har gjort det ekstremt svært for virksomhederne at låne penge i bankerne. Og så er der også den forskel, at en massepsykose lader til at have bredt sig. Mange har fået den opfattelse, uden i øvrigt at have kendskab til virksomhedernes indtjening, at der ikke er råd til lønstigninger.

Kan tilbageholdenheden skyldes, at man er nervøse for at blive ramt af arbejdsløshed?

– Jo måske, men der er endnu ingen, som har bevist, at det skaffer flere i arbejde, eller for den sags skyld modvirker arbejdsløshed at gå ned i løn eller holde igen med lønkrav.

Hvis man alligevel lader være med at stille lønkrav, kan det så ikke være udtryk for mangel på faglig bevidsthed hos den nye generation af blikkenslagere?

– Nej, det jeg tror faktisk ikke. Den

faglige bevidsthed hos unge blikkenslagere er næppe lavere i dag, end den har været tidligere, mener Bjarne G. Petersen.

Minus 50 kroner i timen

Hvor omfattende de underbetalte polske bygningsarbejderes løntryk er, fremgår af undersøgelsen *Polonia i København* – et studie af polske arbejds-migranter

Mestre er også imod ulige vilkår

Blikkenslagere og andre bygningshåndværkere er ikke alene om at være trætte af den ulige konkurrence fra underbetalt udenlandsk arbejdskraft. Det samme er, ifølge en undersøgelse fra Ugebrevet A 4, flertallet af danske håndværksmestre.

3 ud af 4 mestre mener således, at løn- og arbejdsvilkårene bliver sat under pres på grund af de udenlandske håndværkere, mens 8 ud af 10 håndværksmestre efterlyser tiltag, som beskytter bedre mod ulige konkurrencevilkår.

Af konkrete tiltag peges på, at entreprenører med overenskomst skal forpligtes til kun at anvende under-entreprenører, som også har indgået en overenskomst.

På spørgsmålet om, hvorvidt de mener at have tabt ordrer på grund af unfair konkurrence, svarer 58 procent af de adspurgte murermestre ja, mens andelen hos el- og vvs-installatører 'kun' er på henholdsvis 23 og 25 procent.

► løn-, arbejds- og levevilkår i Storkøbenhavn, som FAOS (Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier) ved Københavns Universitet har gennemført.

Mens danskere i bygge- og anlægsbranchen i 2007 havde en smallønstillægstjeneste, det vil sige løn uden tillæg, pension mv., på 163,19 kroner i timen, gik polakkerne for 112,61 kroner i timen. Et efterslæb på lidt over 50 kroner i timen. Det kan sammenholdes med, at timelønnen hjemme i Polen var på 24 kroner.

Ifølge undersøgelsen fandt over halvdelen af de adspurgte polakker da også, at deres danske løn var 'høj' eller 'meget høj', mens andre 40 procent af dem mente, at den var 'okay'.

Hvad der blandt andet skal til for at hæve polakkernes løn, og dermed mindske deres løntryk, giver undersøgelsen også nogle bud på.

Hvis arbejdspladsen er overenskomstdækket, er timelønnen på i gennemsnit 124 kroner mod 110,50 kroner, hvis der ikke er en overenskomst.

Hvis polakken er medlem af en fagforening, får han 125,5 kroner i timen mod 113,50 kroner, hvis han ikke er.

Hvis der på arbejdspladsen er en tillidsmand, er polakkens timeløn på 125 kroner, mens den er på 111,50 kroner, når der ikke er en tillidsmand.

Undersøgelsen opgør desværre ikke, hvad timelønnen er, når alle tre forhold er på plads. Det vil sige, at polakken er

Arkivfoto: Mark Knudsen/Mensun

fagligt organiseret, arbejdspladsen har overenskomst og der er en tillidsmand til at overvåge dens overholdelse.

Overraskende oplysning

Formanden for Rør og Blik, Bjarne G. Petersen, er overrasket over undersøgelsesoplysning om, at polske bygningshåndværkere har en gennemsnitsfortjeneste på 112 kroner i timen – ca. 50 kroner mindre end deres danske kollegers.

– Jeg ville have troet, at forskellen var væsentlig større. Når vi i byggefagene har tjekket forholdene for de udenlandske arbejdere ude på pladserne, har vi tit og ofte fundet timelønninger på 50 kroner eller endnu lavere. Jeg vil ikke påstå, at undersøgelsen er useriøs, men jeg tvivler på, at den er nået helt til bunds i

problemstillingen. Det er meget muligt, at fastboende, velintegrerede polakker med et godt netværk tjener i gennemsnit 112 kroner i timen, men der er andre polske bygningsarbejdere længere nede i hierarkiet, som i hvert fald ikke gør det, og det er et spørgsmål, om undersøgelsen tager højde for deres forhold, siger Bjarne G. Petersen

Fakta om ledighed og løn siden 1989

	Ledighed	Timeløn	Lønudvikling
1989	12,8	90,70	
1990	12,9	94,00	+ 3,30
1991	15,4	95,94	+ 1,94
1992	15,7	98,89	+ 2,95
1993	17,5	100,66	+ 1,77
1994	12,8	105,70	+ 5,04
1995	9,7	108,13	+ 2,34
1996	9,9	110,70	+ 2,57
1997	8,2	114,65	+ 3,95
1998	5,8	120,59	+ 5,94
1999	5,5	124,75	+ 3,86
2000	5,1	131,09	+ 6,64
2001	5,5	135,35	+ 4,26
2002	6,9	139,65	+ 4,30
2003	7,5	142,88	+ 3,23
2004	6,7	147,87	+ 4,99
2005	4,2	151,34	+ 3,47
2006	2,0	159,43	+ 8,09
2007	1,2	167,64	+ 8,21
2008	1,6	174,72	+ 7,08
2009	6,9	175,15	+ 0,43

Ro på arbejdspladserne

Dansk Arbejdsgiverforening registrerede i 2009 – året, hvor udbyttet af de lokale lønforhandlinger for blikkenslagernes vedkommende nåede et historisk lavpunkt – færre arbejdsstandsninger inden for sit område end noget andet år siden 1991, da man begyndte at føre statistik over omfanget af overenskomststridige arbejdsnedlæggelser.

Her tallene for de seneste fem år – først med antal arbejdsstandsninger

og dernæst med deres gennemsnitlige varighed:

2005: 409 - 1,2 dag
 2006: 380 - 1,3 dag
 2007: 768 - 2,1 dage
 2008: 262 - 1,6 dag
 2009: 168 - 1,2 dag

Særskilt statistisk for vvs-branchen findes desværre ikke.

Generalforsamling

Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 holder ordinær generalforsamling tirsdag den 20. april kl. 17.00, Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 NV.

Dagsorden

- 1) Valg af dirigent
- 2) Godkendelse af protokol
- 3) Bestyrelsens meddelelser
- 4) Regnskab
- 5) Valg
 - 1 kasserer
 - 1 sekretær A (blik og vvs-området)
 - 1 sekretær B (sikkerhed og miljø)
 - 3 bestyrelsesmedlemmer
 - 1 revisor
 - 2 til stemmeudvalg
- 6) Indkomne forslag

Følgende kolleger modtager valg

Kasserer: Peter Jensen, genvalgt uden modkandidat

Sekretær A: Bjørn Rosenørn Due, genvalgt uden modkandidat

Sekretær B: Allan Leegaard, genvalgt uden modkandidat

Bestyrelsesmedlemmer: Henrik Juul Rasmussen, Lau Jensen og Jørgen Hansen, alle genvalgt uden modkandidat

Revisor: Jan Brylow genvalgt uden modkandidat

Stemmetællere: Finn Iwanouw og Leo Borglund, genvalgt uden modkandidat

Kolleger, der modtager valg, skal være til stede på generalforsamlingen eller have meldt lovligt forfald.

Forslag til generalforsamlingen skal være bestyrelsen i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Giroindbetalingskort skal forevises ved indgangen. Marts måned 2010 skal være betalt.

Generalforsamlingen slutter senest kl. 21.00.

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for fagforeningen er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomhed.

Regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 2009

Note		2008 1000 kr.
Indtægter		
1	Kontingent, netto	9.968.475
	Opmålergebyr	290.849
	Andre indtægter	73.751
	Indtægter i alt	10.333.075
Udgifter		
2	Personaleudgifter	6.525.501
	Administrationsudgifter	680.333
	Ejendommens drift	1.322.943
	Faglige udgifter	1.574.421
	Andre udgifter	305.988
	Udgifter i alt	10.409.186
	Resultat før finansielle poster	-76.111
3	Finansielle poster, indtægter	708.287
	Resultat før finansielle poster m.v.	632.176
4	Ekstraordinære poster, indtægter	4.438.184
	Årets resultat, overskud	5.070.360
	Der foreslås fordelt således:	
	Til fagforeningens egenkapital, overskud	4.670.975
	Til andre reserver, overskud	399.385
		5.070.360
	Balance pr. 31. december 2009	
AKTIVER		
5	Ejendom	0
	Værdipapirer	7.682.651
	Deposita	0
	Anlægsaktiver i alt	7.682.651
	Tilgodehavender	49.692
	Tilgodehavende renter	223.331
	Forudbetalte omkostninger	18.656
	Likvide midler, indestående på spærret konto	14.531.250
	Likvide midler	1.861.336
	Omsætningsaktiver i alt	16.684.265
	Aktiver i alt	24.366.916
PASSIVER		
6	Andre reserver	8.028.408
7	Fagforeningens egenkapital	14.665.998
	Egenkapital i alt	22.694.406
	Kreditorer	271.158
	Foreningsskat	0
	Anden gæld	1.401.352
	Kortfristet gæld i alt	1.672.510
	Passiver i alt	24.366.916
8	Eventualforpligtigelser	

Noter til årsregnskabet

Note		2008 1000 kr.
1	Kontingent, netto	
	Kontingentindtægt	10.152.476
	- Kontingent til Blik og Rør Ungdom	192.338
	Kontingent tidligere år	8.337
	9.968.475	9.809
2	Personaleudgifter	
	Løn og gager	5.659.089
	Sociale omkostninger	37.910
	Pensioner	462.576
	Lønsumsafgift m.v.	258.224
	Personaleomkostninger i øvrigt	107.702
	6.525.501	6.476
	Fagforeningen har beskæftiget gennemsnitlig 13 medarbejdere.	
3	Finansielle poster, indtægter	
	Finansielle indtægter	
	Renteindtægter	629.402
	Udbytte	1.064
	Realiseret kursgevinster	44.350
	Urealiseret kursgevinst	37.629
	Finansielle udgifter	
	Renteudgifter	0
	Realiseret kurstab	4.158
	Urealiseret kurstab	0
	708.287	423
4	Ekstraordinære poster, indtægter	
	Ekstraordinære indtægter	
	Avance ved salg af ejendom	5.528.694
	Ekstraordinære udgifter	
	Betalt skat ved salg af ejendom	975.355
	Øvrige ekstraordinære omkostninger	115.155
	4.438.184	0
5	Ejendom	
	Salgssum for ejendommen	15.000.000
	- Salgsomkostninger	468.750
	- Ejendommens bogførte værdi pr. 1 januar 2009	9.002.556
	- Beregnet avance ved salg af ejendommen	5.528.694
	Anskaffelsessum pr. 31. december 2009	0
		9.003
6	ANDRE RESERVER	
	Konfliktfond	
	Saldo pr. 1. januar 2009	7.594.375
	Årets resultat	399.385
	Konfliktfond pr. 31. december 2009	7.993.760
	Fanefonden	
	Saldo pr. 1. januar 2009	34.648
	Årets resultat	0
	Fanefonden pr. 31. december 2009	34.648
	Andre reserver pr. 31. december 2009	8.028.408
		7.629
7	Fagforeningens egenkapital	
	Saldo pr. 1. januar 2009	9.995.023
	Årets resultat, overskud	4.670.975
	14.665.998	9.995
8	Eventualforpligtigelser	

Opnår en tillidsmand ikke genvalg, beholder vedkommende løn i 1-3 måneder, såfremt vedkommende ikke er pensionsberettiget eller finder anden beskæftigelse indenfor denne periode. Ifølge Blik og Rørarbejderforbundets love er afdelingen forpligtiget til at foretage udbetalinger til strejkeformål, som er medtaget under egenkapitalen.

Den uafhængige revisors påtegning

Til medlemmerne i Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873.

Vi har revideret årsregnskabet for Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2009, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for fagforeningens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af fagforeningens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskab.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fagforeningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2009 samt af resultatet af fagforeningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2009 er i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

København, den 23. marts 2010

Revisionsinstituttet
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Bjarne Ingstrup
statsautoriseret revisor

Påtegning - bilagskontrollører

I henhold til fagforeningens love har vi foretaget en kritisk gennemgang af bilagsmaterialet og fundet det i overensstemmelse med bogføringen.

Vi har ikke foretaget lovpligtig revision i henhold til lov om fonds- og foreningslovgivningen.

København, den 23. marts 2010

Jan B. Petersen
kritisk revisor

Vagn Larsen
kritisk revisor

Valg af kongresdelegerede

Generalforsamlingen i Rør og Blik København skal blandt nedenstående 58 kandidater vælge 42 delegerede til Blik og Rørarbejderforbundets kongres 16. – 20. november i Aalborg. Medlemmer af hovedbestyrelsen for Rør og Blik København – formand Bjarne G. Petersen, kasserer Peter Jensen, faglig sekretær Allan Leegaard samt de 'menige' medlemmer af kredsbestyrelsen Mogens Johansen, Henrik Juul Rasmussen og Martin Jacobsen – er 'fødte' kongresdelegerede.

Opstillingsliste: Delegerede til Kongres 2010 – Kreds København

Navn	Efternavn	Født	Firma
Stefan	Abildskov	06 03 76	C.G.Entreprise
Kjeld	Albretsen	09 06 63	Ledig
Lars	Andersen	08 06 82	Wicotec A/S
John	Antonsen	04 01 48	Rør & Blik/faglig sekretær
Lars	Balsvig	08 08 69	Wicotec A/S
Henrik	Baltzer	17 09 65	Sven Mortensen
Dan	Berg	13 06 72	Ledig
Jens Peter	Bergensstoff	18 07 65	John A. Hansen
Toke	Blicher-Hansen	27 08 74	Strømman
Martin	Bruun	28 12 68	Rør & Blik/organiser
Rune	Christensen	02 12 63	Ledig
Jan	Christiansen	14 12 53	Sven Mortensen
Peter J.	Christiansen	22 07 75	L.H. Rørbyg
Bjørn Rosenørn	Due	23 04 76	Rør & Blik/faglig sekretær
Michael	Filtensborg	17 09 56	VVS tekniker
Jesper	Flygare	19 07 67	Wicotec A/S
Peter	Fog	21 12 75	Ledig
Jan	Frederiksen	09 03 61	Glenco
Ole Louis	Fælt	08 09 50	Poul Christensen
Ib Høris	Gregersen	18 07 57	Bravida Afd. 158
Jørgen	Hansen	01 07 62	Rør og Blik/bestyrelse
Martin Ulrik	Hansen	10 08 73	NCC
Palle Kommerou	Hansen	06 03 61	ENCO A/S - VVS
Rene Rasmus	Hansen	13 10 79	J.B.C.
Harry	Haumann	25 09 57	L.H. Rørbyg
Christian	Hemmingsen	05 08 77	NCC
Allan	Immertreu	01 04 72	Kirkebjerg VVS
Leif	Iwanouw	15 12 45	Efterløkker
Christian Ingebrect	Jensen	29 01 84	ENCO A/S - VVS

Navn	Efternavn	Født	Firma
Jesper	Jensen	01 02 76	Basen
Søren Pind	Jensen	10 05 76	NCC
Mogens	Johansen	14 01 62	Rør og Blik/bestyrelse
Per Juul	Kisum	15 08 45	Efterløner
Lasse Prehn	Kristensen	28 04 73	L.H. Rørbyg
Torben	Lamborg	05 10 52	L.H. Rørbyg
Vagn	Larsen	31 05 49	Efterløner
Jesper Haslund	Mourier	22 06 75	Bravida Afd. 158
Lars	Mouritzen	02 04 65	Christoffersen & Knudsen
Carsten	Møller	20 10 71	ENCO A/S - VVS
Anders	Nichum	30 04 68	YIT - Monies & Andersen
Gert	Nielsen	13 10 57	Jeudan Services
Klaus	Nielsen	09 07 54	Frederiksberg Forsyning
Tommy	Nielsen	28 08 48	Wicotec A/S
Max	Nissoy-Johannsen	29 04 75	L.H. Rørbyg
Jimmy Andkjær	Olsen	23 08 59	Bravida Afd. 158
Johnny Kreutzmann	Pedersen	11 11 69	C.G.Entreprise
Karsten	Pedersen	16 11 60	Rør & Blik/opmåler
Jan	Petersen	13 05 48	Christoffersen & Knudsen
Jens-Anker	Rasmussen	31 05 56	Ledig
Preben Jørgen	Rasmussen	05 09 59	C.G.Entreprise
Peter	Ravn-Jonsen	25 03 81	Blik og Rør/bestyrelse
Henrik	Roos	15 11 72	ENCO A/S - VVS
Brian	Stechmann	09 08 64	Basen A/S
Jonas Bremer	Sørensen	22 08 77	ENCO A/S - VVS
Per B.	Terjesen	17 10 64	Andersen & Heegaard
Bjørn Nansen	Terkelsen	11 01 79	NCC
Morten	Velling	05 07 69	Træ Industri & Byg
Jakob	Zangenberg	17 02 70	VVV Ungdom

En dag i sikkerhedens tjeneste

– Folk finder sig i forhold, de ikke fandt sig i for to-tre år siden, og arbejdsgiverne tilbyder forhold, som de dengang ikke engang vovede at tænke på, mener Allan Leegaard, faglig sekretær hos Rør og Blik København. Han giver dumpekaraktererne 0 og 5 for arbejdsmiljøet på to af tre undersøgte byggepladser. Bygherren på den ene af dem er Folketinget.

■ **REPORTAGE** – En snestorm drog over landet den foregående aften og nat. Morgentrafikken i hovedstadsområdet har ifølge radiomeldingerne problemer, men bortset fra et enkelt vejrligs-afbud er alle mand nået frem til de københavnske elektrikers fagforeningshus i Tikøbsgade på Ydre Nørrebro, hvor Byggefagernes Samvirkes sikkerhedspatrulje onsdag den 3. februar klokken 07.00 er samlet for at fordele dagens opgaver.

Holdene på to eller tre mand får tildelt byggepladserne, de skal besøge. Desuden bliver der givet en introduktion til, hvad der især skal holde øje med, vinterforanstaltninger blandt andet, og hvordan rapporterings-skemaerne skal udfyldes.

Sikkerhedspatruljen er i aktion én gang i kvartalet, og de fleste patruljemedlemmer er rutinerede folk, så allerede klokken 07.45 sidder Fagbladet Utæthedens udsendte på bagsædet i en Suzuki Splash på vej til dagens første tjekpoint. Bag rattet er stilladsarbejder Miqael Miettinen og ved hans side faglig sekretær Allan Leegaard fra Rør og Blik København.

Skuffet forventning

– Mon ikke forholdene er, som de skal være. Bygherren er jo ikke en hr. hvem som helst, siger Allan Leegaard, mens vi snegler os gennem byen mod Tordenskjoldsgade 7-9. Her, bag Det Kgl. Teater i kvarteret Gammelholm, har Folketinget købt en et par hundrede år gammel, ret statelig ejendom, som er ved at blive ombygget. Når arbejdet efter planen er færdigt i slutningen af året, vil stedet rumme 49 lejligheder på mellem 50 og 60 kvadratmeter, beregnet for folketingsmewdlemmer med fast bopæl i provinsen.

Dem er der 80 af, og de, der takker ja til tilbudet om en supplements-bolig i Tordenskjoldsgade, må samtidig sige farvel til den godtgørelse på 65.000 kroner om året til at bo for i hovedstaden, som er blevet givet efter de hidtidige regler. Desuden får sikkerhedsorganisationen OSCE (Organisation for Security and Cooperation in Europe) sekretariat i ejendommen.

Allan Leegaards forventning om, at der nok ikke er noget at komme efter, fordi det er landets lovgivere, som står bag byggeriet, skal vise sig ikke at holde stik.

Rod, snavs og farligt støv

– Jeg er rystet, siger han efter at have besigtiget pladsen.

Her er, bemærker Utæthedens udsendte, godt nok rodet og beskidt, og det er også mærkbart, at der er støv i luften. Men så er det vel heller ikke værre, det er trods alt en byggeplads?

– Nej, men det er slemt nok. Tænk lige på, at det her er arbejdsplads gennem måneder for mange af håndværkerne. At de skal affinde sig med gå i rod og støv, formentlig endda sundhedsskadeligt støv, er ikke acceptabelt. Min

svigerfar, der var murerarbejdsmand, fik silikose, stenlunger også kaldet, af den type kvartsstøv, som jeg har mistanke om også er her, og den død, han fik, ønsker jeg ikke for noget andet menneske. Det var ganske forfærdeligt at opleve, siger Allan Leegaard.

Sikkerhedsrepræsentanterne på byggepladsen og Arbejdstilsynet har over for byggeledelsen flere gange rejst problemet med manglende oprydning og rengøring, men miseren er ikke blevet udbedret. Løsningen ligger ifølge Allan Leegaard ellers lige for.

– Det handler om, at der kontinuerligt, og ikke kun ved højtiderne, bliver ryddet op og gjort rent, først og fremmest støvsuget..

Rod, snavs og støv er ikke det eneste problem, Allan Leegaard hæfter sig ved under sin rundgang på Folketings-byggeriet i Tordenskjoldsgade.

– Selv om Arbejdstilsynet har givet påbud om etablering af orienteringslys i arbejdsrum, der samtidig benyttes som gennemgangsrum, er der ikke sket noget. Byggeledelsen mener, at den har gjort, hvad den skal, når der er opsat orienteringslys i trappeopgangene, og at det derefter er håndværkernes ansvar at medbringe eget arbejdslys. Det er en misforståelse af reglerne, og jeg kommer derfor til at bede Arbejdstilsynet følge op på sagen, siger Allan Leegaard.

Losseplads

Selv om der var kritisable forhold i Tordenskjoldsgade, er det ikke for noget at regne mod det, der møder os på tjekpoint nummer to: Ejendommen Rådhusstræde 4, som siden oktober 2009 har været under ombygning til blandet beboelse og erhverv.

En losseplads er, hvad byggepladsen

” **Min svigerfar, der var murerarbejdsmand, fik silikose, stenlunger også kaldet, af den type kvartsstøv, som jeg har mistanke om også er her, og den død, han fik, ønsker jeg ikke for noget andet menneske.**

Tordenskjoldgade: Der bliver ikke ryddet op og gjort rent, især ikke i hjørnerne.

Rådhusstræde: Badeværelse og toilet for 40 håndværkere.
Rådhusstræde: Kantine og opholdsrum for 40 håndværkere

mest af alt minder om, ude og såvel som inde. Velfærdsforanstaltningerne er et kapitel for sig. De 40 arbejdere på pladsen – estere til det grove og danskere til det mere kvalificerede, blandt andet el- og blikkenslagerarbejdet – deles om to lokummer i gården. Det sejler med urin på gulvet i det ene, mens det andet angiveligt er ude af drift.

Frokoststuen er en joke, mens brusebadene og omklædningsrummene er ikke-eksisterende.

»Hvad er problemet,« spørger en ung estisk fyr, som taler lidt engelsk og vistnok er formand for sine landsmænd på pladsen, da Allan Leegaard påpeger, at det her simpelthen er for galt.

Det ved byggepladsens danske arbejdere godt, at det er, men de forekommer i øvrigt noget defensive, da Allan Leegaard antyder, at det kan komme til faglig aktion og lukning af byggepladsen, hvis der ikke bliver rettet op på forholdene.

Ved en besigtigelse senere på ugen kan Allan Leegaard konstatere, at forholdene er uforandret elendige, og at kravet om etablering af skurfaciliteter ikke er indfriet.

– Det ender formentlig med, at vi trækker de ansvarlige i Arbejdsretten for brud på både overenskomsten og arbejdsmiljølovgivningen, siger Allen Leegaard.

Lige efter bogen

Arbejdsretten kommer ikke på tale i forhold til dagens tredje og sidste tjekpoint. Det ligger et par hundrede længere henne ad gaden, dér, hvor Rådhusstræde er blevet til Nørregade, og hvor KTAS (Københavns Telefon Aktieselskab) tidligere havde til huse.

Nu er ejendommen, sammen med flere andre i Sankt Petri Passagen, under ombygning til noget, der formentlig bliver en af byens absolut dyreste kontorhus-adresser. Efter en guidet tur rundt i de smukke og grandiose lokaler, hvor alle slags håndværkere er i gang, gør Allan Leegaard status.

– Det her er bare i orden. Her er ryddeligt, her gøres rent en gang om ugen, hvilket gør meget for helhedsindtrykket, og så er de velfærdsmæssige faciliteter lige efter bogen. Det er selvfølgelig lettere at holde orden, når der som her er ►

- ▶ særdeles god plads, men det kan ikke tjene som undskyldning for, at andre ikke har orden i sager. På mindre byggepladser, som den vi lige er kommet fra i Rådhusstræde, må man planlægge arbejdsgangene noget bedre, så pladsen ikke gror til i rod og snavs, mener Allan Leegaard.

Dumpekarakterer

Spurgt om, hvor på den gamle 13-skala han vil placere de tre byggepladser, som er blevet besigtiget, svarer Allan Leegaard:

– Rådhusstræde får bundkarakteren 0, Tordenskjoldgade får 5, som også er en dumpekarakter, mens KTAS-huset i Nørregade scorer topkarakteren 13.

To ud af tre byggepladser er altså dumpet. Hvad ligger du i det?

– Folk finder sig i forhold, de ikke fandt sig i for to-tre år siden, og arbejdsgiverne tilbyder forhold, som de dengang ikke engang vovede at tænke på. Tidligere, når hverken vi som fagforeninger eller Arbejdstilsynet ikke kunne komme igennem med krav til forbedringer, foretog vores folk på pladsen sig det fornødne, men det sker efterhånden sjældent. Frygten for at miste jobbet og havne i køen af arbejdsløse er givetvis en af de vigtigste grunde, konstaterer Allan Leegaard.

Dagens 'fangst'

Status for sikkerhedspatruljen 3. februar

- Nitten pladser blev besøgt, på to af dem foregik intet arbejde.
- Otte pladser var ok.
- Fire pladser havde problemer, som kunne løses umiddelbart.
- Fem pladser havde alvorlige problemer.
- En plads blev umiddelbart meldt til Arbejdstilsynet.
- Tre pladser blev meldt til Byggeriets Arbejdsmiljøbus (BAM-BUS), som er en mobil konsulenttjeneste, etableret af Dansk Byggeri og en række byggefagsfagforeninger, blandt andet Blik- og Rørarbejderforbundet.
- Seks pladser skal enten genbesøges eller på anden måde gøres til genstand for opfølgning.

Tordenskjoldsgade: Sne på stilladset – og risiko for styrt.

Nørregade: Her sad i sin tid side om side telefonistinder og stillede om til Bella, Øbro, Fasen og flere andre københavnske centraler.

Nørregade: Fast ugentlig rengøring gør noget ved helhedsindtrykket

A-klub i Rør og Blik

En kreds af ledige medlemmer, hvoraf der kommer stadig flere (316 ledige/15,4 procent af alle medlemmer per 15. marts), har taget initiativ til en arbejdsløshedsklub i Rør og Blik Købehavn.

– Vi synes, det er vigtigt, at vi som arbejdsløse mødes, så vi kan bruge kræfterne på fælles aktiviteter. Vi kan blandt andet deltage i blokader, lave egne aktioner, tage på byggepladsbesøg, evt. i samarbejde med fagforeningen, deltage i aktiviteter med andre arbejdsløshedsklubber og lave sociale arrangementer – skovtur, fisketur og så videre, hedder det i et opråb fra den nydannede klub, som endvidere konstaterer, at 'kun fantasien sætter grænser'.

Klubben holder hver mandag fra kl. 10.00 møde i fagforeningshuset Lygten 10, Købehavn NV.

– Alle kan deltage, og vi håber, at mange gør det, for det er vigtigt, at vi arbejdsløse er aktive og markerer os, siger Dan Berg, den ene af klubbens talsmænd. Den anden er Jørgen Hansen.

Kontakt til klubben via arbejdsløsvvs@live.dk eller mobilnumrene 2688 2077 / 2972 4759.

– Kom til vores ugentlige møde, kontakt os, hvis du har ideer, eller giv dit mobilnummer, så du via vores SMS-kæder hele tiden kan være orienteret om, hvad der sker i klubben, opfordrer Dan Berg.

Arbejdermuseet efterlyser fortidsminder

Arbejdermuseet i Rømersgade i København skal i gang med at restaurere sin fredede bygning. I den anledning efterlyser museumsinspektør Kitt Boding-Jensen fotos og fortælling om husets fortid som Arbejdernes Forsamlingsbygning. Ved indvielsen i 1879 var det den første af sin slags i København. Siden fulgte tilsvarende forsamlingsbygninger – folkets huse også kaldet – på Jagtvej, Enghavevej og Kløvermarken.

Siden 1982 har bygningen i Rømersgade været ramme om Arbejdermuseet, og de senere år også om Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv.

»Museet er interesseret i fotografier, smalfilm, videoer eller erindringer om f.eks. strejkemøder, juletræsfester, valgsteder, foredrag, bankospil, boksekampe eller andet, der er foregået i forsamlingsbygningen. Har du deltaget i en af de mange fester, faglige møder eller arbejdet i huset, er Arbejdermuseet interesseret i at høre netop din historie om livet i huset. Det være sig stort eller småt,« anfører museumsinspektøren, som kan kontaktes på tlf. 3348 0321 eller e-mail kitt.boding-jensen@arbejdermuseet.dk

Læs og se mere om Arbejdermuseet og Arbejdernes Forsamlingsbygning på www.arbejdermuseet.dk.

Medlemmer af den faste stab på Lysten 10 håndpakker 2972 kurverter med indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling 23. marts. Venstre langside: Falig sekretær John Antonsen og kasserer Peter Jensen. Højre: Formand Bjarne G. Petersen, faglig sekretær Allan Leegaard og bogholder Sussi Salmonsén.

Din gode historie

Ring/skriv idéer og forslag til Utætheden.
Kontakt journalist Ivan Enoksen på
3583 2422 eller ive@blikroer.dk

Danmark og danskerne i tal

En tredjedel af danskerne har en erhversfaglig grunduddannelse

GEOGRAFI OG KLIMA: Danmarks kystlinje strækker sig over 7.314 km, svarende til halvanden meter kyst per indbygger. Af landets i alt 407 øer er de største Sjælland, Fyn, Lolland, Bornholm og Mors. Jylland udgør 69 procent af det samlede areal på 43.098 kvadratkilometer.

Varmerekord: 36 grader en augustdag 1975. Kulderekord: - 31 grader en januardag 1982.

BEFOLKNING: I løbet af de seneste hundrede år er befolkningstallet fordoblet – til 5,51 millioner i 2009.

UDDANNELSE: 37 procent af de 25-64 årige har en erhversfarlig grunduddannelse. I 2000 var der for første gang flere kvinder end mænd på de lange videregående uddannelser.

KULTUR: Tre danske spillefilm har solgt over en million biografbilletter, nemlig *Olsen Banden ser rødt*, *Olsen Banden deruda* og *Olsen Banden går i krig*.

ARBEJDSMARKED: 3,5 millioner af befolkningen mellem 16 og 64 år var i 2008 tilknyttet arbejdsmarkedet. Erhvervsfrekvensen var 81,8 procent for mændene og 76,3 procent for kvinderne.

Arkivfoto: Mark Knudsen/Monsiun

BOLIG: Siden 1980 er boligarealet per person steget fra 42,6 til 51,4 kvadratmeter.

62 procent af boligerne opvarmes i dag med fjernvarme mod 34 procent i 1981. Dengang var der oliefyrt i 53 procent af boligerne mod 14 procent i dag.

SOCIALE FORHOLD: 29 procent af nationalproduktet anvendes til social- og sundhedsydelse.

KRIMINALITET: Antallet af anmeldte overtrædelser af straffeloven er firedoblet siden 1950. Flest anmeldelser drejer sig om simpelt tyveri.

INDKOMST: Den gennemsnitlige, disponible familieindkomst var på 298.000 i 2007. Højeste disponible indkomst fandtes i Hørsholm (513.000 kroner), mens den var lavest i København (227.000 kroner).

FORBRUG: Siden 1975 er forbruget af føde-, drikke- og tobaksvarer faldet fra at udgøre 26 procent til at udgøre 14 procent af det samlede forbrug. Udgifterne til at bo for er til gengæld steget fra 21 til 27 procent.

ERHVERVSLIV: 57 procent af alle beskæftigede arbejdede i 1960 inden for landbrug, fiskeri, industri og byggeri. I 2008 var andelen faldet til 25 procent. Ved seneste opgørelse – fra 2007 – var der 12.000 firmaer inden for bygge- og anlægsbranchen.

TRANSPORT: Gennemsnitsdanskeren transporterer sig 13.200 km om året. 84 procent af distancen gøres i person- og varebiler. Tre procent tilbagelægges på cykel eller knallert.

TURISME: Spanien, Frankrig og Italien er danskerne foretrukne feriemål. Tyskere er vore flittigste feriegæster, efterfulgt af nordmænd, svenskere, hollændere og briter.

INFO-SAMFUND: Mobiltelefonen har overhalet fastnettelefonen, både målt på antal abonnenter og på trafik. Mere end otte ud af ti danskere har i deres hjem adgang til internettet.

OFFENTLIG ØKONOMI: Siden starten af 1980 har lidt under en tredjedel af alle beskæftigede været offentligt ansatte. Udgifterne til offentlig forvaltning og service svarede i 2008 til 164.000 kroner per indbygger.

UDENRIGSHANDEL: Tyskland og Sverige er de lande, vi sælger mest til og også køber mest fra. Vigtigste eksportvarer er vindmøller, lægemidler og tøj, mens største importvarer er personbiler, medicin og computere.

Kilde: Danmark i tal 2010, udgivet af Danmarks Statistik

Fælles 1. maj

i Byggefagenes Hus

Lygten 10, 2400 NV

Lørdag den 1. maj kl. 9.00

Kl. 11.30 fælles afgang til Fælledparken

Arrangører: Rør og Blik København i samarbejde med Malernes Fagforening Storkøbenhavn

- LIVEMUSIK
- UDEN HORN
- GÆSTETALERE

Anmeldte byggepladser

Firma	Byggeplads	Arbejde
ENCO A/S – VVS Henriksen og Jørgensen Poul Christensen	Stationsalléen Ejby Industrivej 33 Carlsbergvej 15 (Fr.borg Gymnasium)	Sprinkler Renovering
Glenco	Hold An Vej 7	Nybyg Renovering/ sprinkler
Jeudan Sven Mortensen NCC Christoffersen & Knudsen Poul Christensen CG Entreprise	Østersøgade 22 Sankt Lukas Vej 13 Tordenskjoldsgade 9 Gyldenrigsvej 40 Carl Jacobsensvej 6-10 Gernersgade 69-71 (HP Lorentzens Stiftelse)	Tag Renovering Renovering Renovering Nybyg Renovering

Anmeldte sikkerhedsrepræsentanter

Firma	Sikkerhedsrepræsentant
Christoffersen & Knudsen Engelgaard VVS Teknik	Kenn Simonsen (Ekstern) Martin Vode Pedersen

Anmeldte tillidsmænd

Firma	Tillidsmand
Dehlsen & Sønner VVS A/S Lyborg VVS ApS Peter Dahl A/S Glenco A/S Gladsaxe Tag- og VVS	Henrik Scharnberg Peter Christian Møller Leon de Fries Jimmi Hakmann Nielsen Jesper Løch Johansen

Tiltrædelsesoverenskomst

DK. VVS & Kloak-Service
v/ Kenneth Juul Dyregaard
Perlevej 7
2650 Hvidovre

Dødsfald

010141	Hans Jørgen Andersen	død den	30/12-09
260237	Jørgen Rørhauge	død den	07/01-10
050938	Hardy Henrik Nielsen	død den	09/12-09
311029	Svend Anker Ingstrup	død den	14/01-10
040747	Hans Erik Nielsen	død den	27/01-10
180935	Preben Russ	død den	15/03-10

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag: 8.00-16.00
Torsdag: 8.00-17.00
Fredag: 8.00-14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00-11.30
Tirsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Onsdag: Lukket
Torsdag: 9.00-11.30 og 15.00-16.30
Fredag: 9.00-11.30

Rådgivningen ved Lisbeth Vidal

Tirsdag 09.00 – 16.00
Torsdag 09.00 – 17.00
Fredag i lige uger 09.00 – 13.00

KALENDER

Generalforsamling

20. april kl. 17.00 i Byggefagenes Hus,
Lygten 10, 2400 NV

Fælles 1. maj

- i samarbejde med Malernes
Fagforening for Storkøbenhavn
Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 NV
Lørdag 1. maj kl. 09.00
Afgang mod Fælledparken kl. 11.30

Bestyrelsesmøder

Tirsdag den 4. maj kl. 09.00
Tirsdag den 15. juni kl. 09.00

Tillidsmandsmøde

Tirsdag den 13. april kl. 16.00

A-klubben

Hver mandag kl. 10.00 i Byggefagenes Hus

Efterlønsklubben

Efterlønsklubben holder møde kl. 10.00
første mandag i hver måned. Kom og
bliv medlem.

Kræftens Bekæmpelse tager afstand fra vvs-firmaer, der kasserer job-ansøgere, fordi de er rygere.

Mens 11,0 procent af alle Blik- og Rørarbejderforbundets medlemmer var arbejdsløse i uge 3/2010, lå ledigheden på 24, 8 procent blandt de 20-24 årige svende.

At være ung, nyuddlært eller relativt nyuddlært er således en ulempe, når man leder efter arbejde. Endnu sværere bliver det dog at finde ét, hvis man - ud over at være ung og nyuddlært - også er ryger.

Det kan 22-årige Jannik Nielsen, som fik sit svendebrev februar sidste år, af egen erfaring skrive under på.

- Jeg havde søgt et job, var på besøg i virksomheden og følte mig sikker på, at jeg ville blive ansat. Jeg sad sådan set bare og ventede på, at mester skulle sige, hvornår jeg skulle begynde.

Sådan gik det ikke, hvorfor?

- Som det allersidste spurgte mester mig, om jeg røg. Ja, svarede jeg.

Mester: - Jeg vil ikke have, at der bliver røget i firmabilerne.

- Det er dine biler og dig, der bestemmer, så det gør jeg selvfølgelig heller ikke, svarede jeg.

Mester: - Og hvordan kan jeg være sikker på det?

- Fordi jeg siger det, svarede jeg, hvor-

efter mester konstaterede, at han alligevel ikke kunne bruge mig.

Og du mener altså, at grunden til det var, at mester havde fundet ud af, at du var ryger?

- Jeg kan ikke bevise det, men ja, det må være derfor. Besøget var gået fint, og vi var ellers enige om alle betingelser, siger Jannik Nielsen.

Spildt ulejlighed

Jannik Niensens oplevelse er ikke enestående. Nikolaj Schwerdtfeger, som er 20 år og blev udlært oktober 2009, har også været ude for at blive diskvalificeret, fordi han er ryger.

I hans tilfælde blev det ikke på nogen måde pakket ind, hvad årsagen var.

- Jeg ringede på en jobannonce. Mester opfordrede mig til at sende en ansøgning.

Jannik Nielsen

Nikolaj Schwerdtfeger

Han spurgte så, lige inden vi lagde på, om jeg var ryger. Jeg sagde, at det var jeg. »Jamen, så er der ingen grund til, at du sender en ansøgning. Det vil nemlig være spildt ulejlighed, for jeg ansætter ikke

rygere«, meddelte mesteren, og det syntes jeg jo var provokerende, siger Nikolaj Schwerdtfeger, som i sin jobsøgning ellers er vant til lidt af hvert.

- Jeg har flere gange fået den besked, og jeg ved, at mange af mine jævnaldrende kammerater har været ude for det samme, at firmaets politik er ikke at ansætte folk under 30 år, fordi vi har for lidt erfaring. Det gør det sgu svært som

” Jamen, så er der ingen grund til, at du sender en ansøgning. Det vil nemlig være spildt ulejlighed, for jeg ansætter ikke rygere

20 årig nyuddlært vvs-svend at komme i gang med arbejdslivet, konstaterer Nikolaj Schwerdtfeger.

Kræftens Bekæmpelse: Over strengen

Hos Kræftens Bekæmpelse, der ellers er kendt som tilhænger af stort set alt, der kan hindre eller mindske tobaksrygning, synes man, at arbejdsgiverne, der på forhånd kasserer rygere, går til yderligheder.

- Hvis det virkelig er folks tobaksrygning, der er årsag til, at de bliver sorteret fra, så er det at gå over strengen. Det afgørende må - uanset om ansøgerne ryger eller ej - være de faglige kvalifikationer. Arbejdsgivere kan beslutte rygeregler for firmaet og også kræve dem overholdt, men ellers kan de ikke blande sig i de ansatte rygevaner, siger projektleder Poul Dengsø Jensen fra Kræftens Bekæmpelse.

Hvor kan Jannik Nielsen, Nikolaj Schwerdtfeger og hvem, der ellers mener sig diskrimineret på grund af deres tobaksrygning, gå hen med deres sag?

- Der findes, så vidt jeg ved, ikke noget klagenavn for den slags, så her må det nok være deres fagforening, der træder i karakter, siger Poul Dengsø Jensen.